

Betænkningen vedrørende denne Fordeling. Det har overhovedet været Udvalgets Tanke, at Landboforeningerne navnlig med Tiden ville kunne gjøre berettiget Krav paa større Tilskud fra Statskassens Side i mange Retninger, men samtidig med at man har overveiet Nytten og Hensigtsmæssigheden af dette, som der i Grunden neppe kan være nogen Tvivl om, naar man skal komme ind paa en fornuftig og virksom Reform, har man ikke kunnet skjule for sig selv, at Maaden, hvorpaa Fordelingen finder Sted nu, neppe er heldig. Fordelingen sker nemlig som Princip i Henshold til Landboforeningernes eget Tilskud. De Summer som gives til Landboforeningerne, ere dels til Hingstepremie, men Fordelingen her er lobbestemt og kan ikke forandres uden ved en Forandring i Loven, og dels Tilskud til Husmandspræmier. Dette er ikke lobbestemt og vil altsaa kunne forandres ved en simpel Forholdsregel fra Administrationens Side. Principet er nu, at Tilskudet finder Sted i Henshold til Landboforeningernes eget Tilskud, og derved er det muligt, at Landboforeninger, der i Virkeligheden spille en meget ringe Rolle, fordi de omtrent ingen Medlemmer have, eller virke for en meget snæver Kreds, faae ganske det samme Tilskud som andre Landboforeninger, der virke for en større Kreds, idet de Tilskud, som overhovedet ydes af Landboforeningerne til Husmandspræmierne i Forhold til Statstilskudet, ere meget smaa. Det er altsaa ikke vanskeligt for en lille Landboforening, hvori der findes enkelte rige Medlemmer, at skaffe omtrent et lignende Tilskud til Veie som andre Landboforeninger, der ere udbredte i en meget større Egn og have en større Virksomhed og stifte en langt større Nytte, men hvis Medlemmer ikke ere saa heldige at tælle enkelte Guldfugle imellem sig. Men det er jo ikke Meningen at give Statstilskud til de Foreninger, som virke paa et lille Omraade og for enkelte Medlemmer, tværtimod, det er Meningen, at Tilskudet skal staa i Forhold til Foreningernes Betydning. Det har man hidtil troet at kunne opnaa ved at rette Tilskudet efter Landboforeningens eget Tilskud. Denne Beregningsmaade nytter imidlertid ikke Noget i den Henseende. Udvalget har derfor i Overensstemmelse med de Udtalelser, som ere komne frem, saavidt jeg huffer i de jydske Landboforeninger i Fjor, troet at burde anbefale, at man kom ind paa den Veie at fordele Tilskudet til Landboforeningerne overensstemmende med disses Medlemsantal. For Husmandspræmierens Vedkommende vil dette imidlertid have Vanstueligheder, idet Medlemsantallet ikke ganske svarer til Antallet af Hus-

mænd. Man har derfor i Konferencen gjort den høitærede Minister opmærksom paa en Veie som man maaste kunde gaa, og som jeg gjentager her nærmest som Motiv til Overveielse saavel for den høitærede Minister som for ærede Medlemmer, nemlig at fordele Tilskudene til de forskjellige Amtet i Forhold til Husmændenes Antal i Amtet og da indenfor Amtets Grændser at fordele dem til de i Amtet værende Landboforeninger i Forhold til disses Medlemsantal. Paa denne Maade tror jeg, at man vil naae en retfærdig Fordeling baade lige over for Landets Husmandsbefolkning i det Hele og over for de Landboforeninger, der tage sig af disse Husmænd. — I Henshold til de Betragtninger, som jeg ovenfor udviklede med Hensyn til 2 andre Vædringsforslag, som gaa ud paa Nedsættelser, har Udvalget under Nr. 59 stillet Forslag om at negte et forhøiet Bidrag til det kongelige Hævefæststab til Præmier for ypperlig Dyrkning af Huslodder. Motiveringen, hvorunder dette Forslag er stillet fra den høitærede Regerings Side, forekommer mig ogsaa meget svag. Den gaar ud paa og slutter sig i saa Henseende til en Indstilling fra det kongelige Hævefæststab om, at det er ønskeligt at forhøie Præmierens Størrelse, idet Præmierne nu gennemsnitlig er 20 Kr., nemlig mellem 5 og 40 Kr., og man ønsker derfor ved en forøget Bevilling at kunne sætte Præmierne op til et Gjennemsnit, som ligger mellem 10 og 50 Kr. Det er en meget ringe Forbedring, som opnaas derved, og det er vistnok meget tvivlsomt, om Præmieystemet, som det her anvendes, stifter nogen virkelig Nytte. Skal Systemet have alvorlig Betydning, maa der vistnok stilles meget større Krav til Statskassen og ydes langt større finantsele Offre. Disse smaa bitte Præmier paa mellem 30 og 40 Kr. have vistnok i Almindelighed ikke den Betydning, man tillægger dem, og en Forandring til det Bedre, der er 5 Kr. stor, har ganske sikkert ikke nogen Betydning. Dette Sidste er ogsaa et medbestemmende Motiv for os til ikke at gaa med til dette Vædringsforslag. Under Nr. 60 er af Flertallet stillet et Vædringsforslag om at negte en Bevilling af 2,000 Kr. til den konstituerede Lærer i Stovbrug, der er forlangt, for at han kunde foretage en Rejse. Det er meget kort Tid siden, at den vedkommende Lærer er bleven ansat, og man kan ikke anse det for tilstrækkelig begrundet allerede nu at give en saadan Bevilling. — Vædringsforslaget under Nr. 61 gaar ud paa en betydeligere Nedsættelse paa 104,000 Kr. i Alt til Indløb og Erhvervelse af